

Uitspraken van Arnoud Ongerboer-de Visser, voorzitter van de Vereniging Nederlandse Sigaretten- en Kerftabakfabrikanten, in het programma WNL Haagse Lobby op NPO Radio 1, 12 november 2018.

Over de serie maatregelen om het roken te ontmoedigen die volgens gelekte informatie in het Nationaal Preventieakkoord zou staan:

Ongerboer de Visser: 'Dat ligt volkomen in de lijn der verwachtingen, want dit komt van de kant van de antirookorganisaties waarvan we het wensenlijstje inmiddels wel kennen, en dat zijn de maatregelen die u noemt. Waarbij ik er eentje uit zou willen halen en dat vinden wij een enorme betuttelende maatregel en dat zijn de staatsverpakkingen, de neutrale verpakkingen waarvan echt van alle kanten is gebleken, in Australië, in Frankrijk in Engeland dat het een totaal niet bewezen maatregel is en dat is jammer, want ook in het regeerakkoord staat dat de maatregelen die ingevoerd gaan worden bewezen effectief moeten zijn. En dat vind ik dan echt zo'n gevolg van het feit dat de mensen die er wel verstand van hebben en internationaal ervaring hebben in allerlei antirookmaatregelen over de vraag wat er wel en niet werkt.'

Over neutrale verpakkingen en prijsverhoging die in Australië blijkt te werken:

'Nou, in Australië is men dat gaan doen, neutrale verpakkingen en ook excessief hoge accijnsverhogingen, daar zien we een verhoging van de illegale handel van 30 %.'

Ja die kennen we. Maar in Engeland is hij ook al voorbij de 10, ik heb het nog even nagevraagd, er zijn ongetwijfeld neveneffecten, maar per saldo werkt het wel.

'Nee dat ontken ik van alle kanten. Zelfs minister van Volksgezondheid in Frankrijk heeft na een jaar introductie moeten toegeven in het parlement dat het niet heeft gewerkt.'

'Als het gaat over tabaksverpakkingen dat heeft de overheid er een sport van gemaakt om juist heel goed de informatie op de verpakkingen te plaatsen, sterker nog vanaf mei 2016 is 65% van de verpakking voor de overheid om te vertellen hoe ongezond het product is. In juli 2018 zijn er nog eens aanvullende maatregelen genomen richting een sobere verpakking, en daar moesten we de verpakkingen op aanpassen en nu wil de overheid in 2020 weer verpakkingsmaatregelen gaan invoeren en ja, dan raak je aan de grens van betutteling, want de consument weet inmiddels dat het een ongezond product is. Daar heb je geen 100% van de hele verpakking voor nodig om die boodschap te vertellen.'

Het gaat wel om de combinatie. En plaatje, en hogere prijs, waardoor je je steeds meer opgelaten voelt.

'Daar zit het probleem. Er wordt hier met hagel geschoten; de prijs omhoog, verpakkingen, de rookruimtes, reclames bij de tabakswinkelier, terwijl dat toch echt de meest streng gereguleerde manier van adverteren is, kortom het meest streng gereguleerde product in de meest streng gereguleerde markt. Als je al die maatregelen op de volwassenen loslaat die niet bewezen effectief zijn, dan raakt dat aan de grens van betutteling.'

'Het is een gemiste kans dat de commissie van Jolanda Sap zich niet heeft gericht op het tegengaan van het echte probleem en dat is het tegengaan van jeugdroken door maatregelen te nemen zoals de koper strafbaar stellen en niet alleen de verkoper als de jeugd aan een loket komt om tabak te kopen. Net zoals dat in de alcoholwet staat dat ook de koper strafbaar is.'

U bent echt een partner in het voorkomen dat jongeren gaan roken?

'Absoluut. Daar zijn verschillende maatregelen voor: de koper strafbaar stellen en niet alleen de verkoper zoals het nu gedaan wordt, naar het voorbeeld van de alcoholwet. Een andere maatregel waar je aan zou kunnen denken, en dat is een schoolvoorbeeld in IJsland, is het IJslandse preventiemodel. Daar ben ik heel erg van gecharmeerd, omdat het een positieve insteek kent. Niet zozeer in de sfeer van geboden en verboden. Nee, ze hebben daar heel bewust risico-verhogende factoren gemonitord, kennis opgedaan waarom de IJslandse jeugd 20 jaar geleden zo ontzettend veel drugs, alcohol en tabak gebruikte. Vervolgens kwam daaruit dat dat bijvoorbeeld lag aan de verveling. Dus moest er iets gedaan worden aan vrijetijdsbesteding. Dus heeft de overheid jongeren een activiteitenkaart verstrekt voor 300 euro en dan kunnen ze naar gitaarles, andere hobby's of sportclubs. Daar wordt nu een pilot mee gedaan en ik ben ontzettend benieuwd naar de uitkomst daarvan. Jammer dat in het Preventieakkoord niet het lef is getoond om dit soort maatregelen te nemen.'

Over rookverboden op terrassen:

'Kijk, de rookverboden in de horeca zijn ooit ontstaan omdat er zorgen waren over het meerroken en de schadelijke effecten ervan en vooral de hinder en overlast, termen die nu ook in de wet staan.

Buiten roken, ja sorry er zijn nog meer schadelijke zaken, zoals dieselgebruik in auto's enzovoort. Om nou weer die roker aan te pakken en die als paria neer te zetten, van jij mag niet roken terwijl er een hele hoop andere stoffen in de lucht terecht komen, dat vind ik hypocriet gewoon. Of betuttelend...'

'Maar we hebben het hier over wettelijke verplichtingen die vanuit een overheid worden ingezet om levensstijl te beïnvloeden. We hebben de campagne van Jan Roos gezien, we hebben ook onderzoek gedaan naar: wil de Nederlander dat daadwerkelijk, dat de overheid ingrijpt op de levensstijl van mensen en dan komt er uit zo'n onderzoek dat 70 % van de mensen vindt dat de regering geen recht heeft zich te bemoeien met onze voedsel of leefstijl.'

Over de campagne van Jan Roos die gedeeltelijk is gefinancierd door de tabaksindustrie.

'De grote reden waarom de industrie dat gedaan heeft, is omdat Jan Roos al twee jaar geleden een campagne was begonnen tegen de betuttelende overheid. Zodra wij zagen dat er intenties zijn om neutrale verpakkingen in te voeren, wat wij dus een hele betuttelende maatregel vinden, hebben wij gemeend om die campagne te steunen. Waarom? Omdat Jan Roos als geen ander zo'n publiek debat kan aanzwengelen, zodat aan het publiek gevraagd kan worden wat vinden jullie daar nou van. En er zijn duizenden reacties geweest, en het grote beeld is: wij vinden de betuttelende maatregelen zo langzamerhand wel genoeg.'